

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ
ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет психології

Кафедра психології розвитку

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Прикладна логотерапія

Рівень вищої освіти: другий (магістерський)

Освітня програма «Психологія»

Спеціальність С Психологія

Галузь знань С Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини

Затверджено на засіданні кафедри
психології розвитку
Протокол № 1 від “26” серпня 2025 р.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	«Прикладна логотерапія»
Викладач	Паркулаб Оксана Григорівна
Контактний телефон викладача	+380342596136
Е-mail викладача	oksana.parkulab@cnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний/заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	упродовж семестру за встановленим розкладом на кафедрі
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p>Навчальний курс "Прикладна логотерапія" належить до дисциплін вільного вибору студента, що спрямований на реалізацію практичної складової професійної підготовки майбутніх психологів в умовах вишу. Курс структуровано таким чином, щоб ознайомити магістрів з теоретичними аспектами екзистенційної моделі психотерапії, що сфокусована на пошуках сенсу життя. Розглянуто основні способи знаходження сенсу життя в концепції В. Франкла, причини формування екзистенційного вакууму, прийоми поглиблення екзистенційного усвідомлення кінцевості життя, а також застосування в роботі з клієнтами логотерапевтичних</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p>Мета – ознайомити студентів з логотерапією екзистенційних проблем у контексті людських стосунків, сформувати початковий досвід та професійну позицію майбутніх психологів щодо своєї практичної діяльності.</p> <p>Цілі курсу полягають у засвоєнні загально-теоретичних основ і організаційно-методичних засад логотерапевтичної практики, методологічних принципів надання психологічної допомоги в руслі екзистенційного підходу; набутті належної психотерапевтичної ерудиції і виробленні базових терапевтичних умінь і навичок роботи з клієнтами щодо зростання екзистенційного усвідомлення та сприяння пошуків сенсу життя; формуванні професійно значущих якостей особистості, фахової культури і етики екзистенційно орієнтованого психолога.</p>	

4. Програмні компетентності та результати навчання

Інтегральна компетентність:

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері психології, що передбачають застосування основних психологічних теорій та методів і характеризуються комплексністю і невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

ЗК1. Здатності застосовувати знання з психотерапевтичної психології у практичних ситуаціях;
ЗК2. Знання та розуміння предметної області психотерапевтичної психології та розуміння професійної діяльності психотерапевта;

ЗК5. Здатності бути критичним і самокритичним під час самоаналізу, в процесі супервізії;

ЗК6. Здатність ухвалювати обґрунтовані рішення у виборі пріоритетного завдання, на пряму, методу психотерапевтичної допомоги клієнту;

ЗК10. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, знання морально-етичних нормативно-регулятивних засад професійної діяльності психолога і готовність неухильно дотримуватись їх;

Спеціальні компетентності:

СК4. Здатності самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел;

СК8. Здатності організовувати та надавати логотерапевтичну допомогу (індивідуальну та групову, в т.ч. особам, які отримали психологічні травми, зокрема внаслідок війни);

СК9. Здатність здійснювати просвітницьку та психопрофілактичну роботу відповідно до запиту клієнта.

СК10. Здатності дотримуватися норм професійної етики.

Програмні результати навчання:

ПР11. Складати та реалізовувати план терапевтичного процесу з урахуванням специфіки запиту та індивідуальних особливостей клієнта, забезпечувати ефективність власних дій (в т.ч. у роботі з особами, що отримали психологічні травми, зокрема внаслідок війни).

ПР13. Взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, які мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності.

ПР15. Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку у процесі психотерапевтичної діяльності.

ПР16. Знати, розуміти та дотримуватися етичних принципів професійної діяльності психолога-консультанта.

ПР18. Вживати ефективних заходів щодо збереження здоров'я (власного й оточення) та за потреби визначати зміст запиту до супервізії.

ПР 22. Здійснювати психотерапевтичну інтервенцію з використанням індивідуальних і групових методів роботи.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	10 год.
практичні заняття	20 год.
самостійна робота	60 год.

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
Третій	С4 Психологія	Другий	вибірковий

3. Структура курсу

Тематика навчальної дисципліни			
Тема	кількість годин		
	лекції	заняття	сам.роб.
<p>Тема 1. Загальне уявлення про логотерапію як філософський прaxis</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Предмет, мета та завдання логотерапії 2. Методологічні принципи екзистенційного підходу до логотерапії. 3. Теоретичні напрями екзистенційної психології та психотерапії 4. Концепція екзистенційної динаміки. Екзистенційна модель механізмів захисту. 5. Види психологічного захисту від тривоги, пов'язаної зі смертю, свободою, ізоляцією, безглуздістю. <p>Розуміти сутність людини з погляду філософії екзистенціалізму. Розкрити основні характеристики людського існування. Розглянути свободу волі та фактори блокування свободи. Розуміти психологічний міст свідомого і несвідомого в логотерапії. Поняття «самотрансцендентність» в логотерапії. Розкрити характеристику екзистенційних данностей (тривожності). Розглянути види захисту від тривоги, пов'язаної зі смертю, свободою, ізоляцією та безглуздістю. Розуміти суть екзистенційної моделі механізмів захисту та її відмінність від психодинамічної моделі.</p>	2	4	14
<p>Тема 2. Логотерапія як сенсоцентрована психотерапія</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність людини в логотерапії 2. Генезис неврозу 3. Сенс життя як основна мотиваційна сила людини. 4. Фундаментальні духовно-екзистенційні умови, що передують мотивації сенсу <p>Розкрити сутність людини з погляду логотерапії як істоти тілесно-душевно-духовної. Розглянути ноогенний невроз та причини його виникнення Розкрити зміст понять «Екзистенційний вакуум» і «екзистенційна фрустрація». Ознайомитися з причинами їх виникнення та ефективними засобами профілактики Розуміти сутність основних джерел знаходження сенсу (у роботі, у коханні, в стражданні, в минулому. Надсенс).</p>	2	4	14
<p>Тема 3. Особливості логотерапевтичної практики</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Цілі та завдання логотерапії. 2. Принципи роботи логотерапевта 3. Особливості терапевтичного контакту «екзистенційний терапевт-клієнт». 4. Практика екзистенційного аналізу. Методи та техніки. 	2	4	14

<p>Розкрити фізичний та емоційний компоненти логотерапевтичного процесу Розглянути принципи та цілі логотерапії. Розуміти сутність терапевтичного контакту «екзистенційний терапевт-клієнт» та умови його ефективності. Розкрити практичні аспекти логотерапії, техніки і методи.</p>			
<p>Тема 4. Логотерапія екзистенційних криз і проблем</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Консультування клієнтів з екзистенційною тривогою. 2. Логотерапія клієнтів, що знаходяться у стані екзистенційного вакууму. 3. Методи поглиблення екзистенційного усвідомлення кінцевості життя та фокусування на пошуках сенсу. 4. Логотерапевтичні методи при психогенному неврозі. Парадоксальна інтенція та дерефлексія. 5. Консультування при переживанні екзистенційної провини. 6. Особливості консультування плаксивих клієнтів. 7. Логотерапія клієнтів із депресією і суїцидальними намірами. 8. Логотерапія у випадку переживання втрати. <p>Розуміти сутність логотерапії клієнтів, що знаходяться у стані екзистенційного вакууму. Розкрити методи поглиблення екзистенційного усвідомлення кінцевості життя та фокусування на пошуках сенсу. Розглянути логотерапевтичні методи при психогенному неврозі. Розуміти специфіку застосування парадоксальна інтенція та дерефлексія в логотерапевтичній практиці.</p>	4	8	18
<p>Загальна кількість годин</p>	10	20	60
<p>6. Система оцінювання навчальної дисципліни</p>			
<p>Загальна система оцінювання навчальної дисципліни</p>	<p>Проводиться згідно з Положенням про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника. Семестровий контроль у формі заліку передбачає, що підсумкова оцінка (у стобальній шкалі) розраховується як сума оцінок за тести, усне опитування, самостійну роботу. Розподіл балів за видами робіт:</p> <ul style="list-style-type: none"> — виступи на семінарських заняттях – 20 балів; — експрес-тестування – 50 балів; — самостійна робота – 30 балів; <p>У залікову відомість виставляється підсумкова оцінка за стобальною, національною шкалою (“зараховано”, “незараховано”) та шкалою ECTS.</p> <p>1 – 25 - незараховано (F) 26 – 49 балів – незараховано (FX) з можливістю повторного складання; 50 – 59 – зараховано (E) 60-69 – зараховано (D) 70 – 79 – зараховано (C) 80-89 – зараховано (B) 90 – 100 балів – зараховано (A)</p>		

Вимоги до письмових робіт	<p>Письмові роботи у вигляді тестів. Тести 1-3 охоплюють матеріал тем 1-3. Кількість тестових завдань: по 20 до кожної теми. Тести закритого типу (з варіантами відповідей). Кількість варіантів відповідей: 4. Кількість вірних відповідей: одна. Час виконання: 20 хв. (у системі дистанційного навчання).</p> <p>Оцінювання експрес-тестування (максимально 100 балів): «відмінно» (100-90 балів); «добре» (80-70 балів); «задовільно» (60-50 балів) «незадовільно» (менше 50 балів).</p>
Практичні заняття	<p>У межах запланованих семінарських занять є обов'язковими п'ять усних відповідей, які оцінюються як «незадовільно», «задовільно», «добре», «відмінно в 100-бальній системі.</p> <p>Обов'язковим є виконання двох творчих завдань, які є на дистанційній платформі (Крок 2). Результат оцінюється як «незадовільно», «задовільно», «добре», «відмінно» в 100-бальній системі.</p>
Умови допуску до підсумкового контролю	<p>Підсумкова залікова оцінка розраховується та виставляється викладачем і оголошується здобувачам вищої освіти на останньому практичному занятті. Студенти, які навчаються за індивідуальним графіком, здають письмові роботи і завершують тестування з навчальної дисципліни не пізніше ніж за два тижні до початку заліково-екзаменаційної сесії.</p> <p>Виконання завдання пізніше встановленого терміну знижується на один бал</p>
Невідповідна поведінка під час заняття	<p>Невідповідна поведінка під час заняття регламентується рядом положень про академічну доброчесність (див. вище) та може призвести до відрахування здобувача вищої освіти (студента) «за порушення навчальної дисципліни і правил внутрішнього розпорядку закладу вищої освіти», відповідно до п.14 «Відрахування студентів»</p> <p><u>«Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів ЗВО»</u></p>
Додаткові бали	<p>Додаткові бали присуджуються: за участь у науково-дослідній роботі (підготовка публікацій і виступ на конференції – максимально 10 балів), волонтерську діяльність (10 балів),), опрацювання завдань з самоаналізу – по 5 балів (за кожну тему), написання есе (10 балів).</p> <p>Есе оцінюються в балах (максимально – 10 балів): 9-10 – «відмінно»; 6-8 – «добре»; 3-5 – «задовільно», 1-2 – «незадовільно», 0-1 – робота не зараховується. Бали виставляються за такими параметрами:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) відповідність тексту есе запропонованій темі (relevance to the topic) – 1,5 бала; 2) психологічне розуміння запропонованої теми (psychological understanding of the topic) – 3 бали; 3) переконливість наведених аргументів (persuasive power of argumentation) – 3 бали; 4) узгодженість, послідовність, логічність викладу (coherence) – 2 бали; 5) оригінальність есе (originality) – 1,5 бала.
Неформальна освіта	<p>Неформальна освіта вітається і заохочується додатковими балами.</p> <p>Рекомендовані платформи: Coursera, Prometheus, участь у конференціях та семінарах.</p> <p>Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується <u>Положенням про порядок зарахування результатів неформальної освіти.</u></p>

7. Політика навчальної дисципліни

Політика дисципліни спрямована на розвиток вищої освіти в Україні, що ґрунтується на засадах гуманізму, демократизму, національної самосвідомості та міжнародної толерантності, й передбачає імплементацію базових принципів студентоцентрованого підходу до навчання в освітню діяльність студентів.

Пріоритетними напрямками організації освітнього процесу є: формування світогляду майбутніх фахівців (відкрита комунікація, обмін думками тощо), розвиток креативності, створення оптимальних умов для їх самореалізації, інтеграція неформальної психотерапевтичної освіти в формальну, широке

застосування інформаційних технологій, впровадження дистанційної форми навчання, діджиталізація освіти та реалізація принципів СТЕМ-освіти.

Студентам рекомендується взаємодіяти із викладачем (лектором) упродовж заняття, реагувати на викладений матеріал, формулювати проблемні запитання, виокремлювати незрозумілий контент, надавати зворотній зв'язок.

Письмові роботи. Виконують здобувачі освіти, які навчаються за загальним графіком, відповідно до Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника <https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/09/poriadok-orhanizatsii-ta-provedennia-otsiniuvannia-uspishnosti-zdobuvachiv-vyshchoi-osvity.pdf>, «Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» <https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/09/polozhennia-pro-orhanizatsiiu-osvitnoho-protsesu-ta-rozrobku-osnovnykh-dokumentiv-z-orhanizatsii-osvitnoho-protsesu.pdf>, та індивідуальним графіком, відповідно до «Положення про порядок навчання здобувачів вищої освіти за індивідуальним графіком у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника».

Академічна доброчесність. У «Кодексі честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» <https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2024/02/34-04-kodeksu-chesti-prykarpatськоho-natsionalnoho-universytetu-imeni-vasyliya-stefanyka.pdf>

встановлено морально-етичні принципи та правила поведінки для всіх учасників навчально-освітнього процесу. За цим документом представники університетської громади повинні дотримуватися принципів академічної доброчесності та у всій своїй навчальній і викладацькій діяльності зобов'язані діяти порядно і доброчесно. За дотриманням членами університетської спільноти морально-етичних та правових норм цього Кодексу відповідає Комісія з питань етики та академічної доброчесності при університеті, яка відстежує і регламентує поведінку здобувачів освіти в навчальному процесі.

Відвідування занять урегульовано «Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника».

Неформальна освіта. Порядок здобуття неформальної освіти та визнання її результатів регламентує «Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника. Рекомендовані освітні платформи: Coursera, Prometheus, Udemy, EdEra.

Індивідуальний графік навчання становить форму організації навчання здобувача вищої освіти, при якій частина дисциплін навчального плану вивчається ним самостійно, у тому числі з використанням технологій і засобів дистанційного навчання. Положення:

https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/05/02-07.44_2022-polozhennia-pro-poriadok-navchannia-zdobuvachiv-vyshchoi-osvity-za-individualnym-grafikom-u-prykarpatському-natsionalnomu-universytetu-imeni-vasyliya-stefanyka.pdf

8. Список рекомендованої літератури

1. Глива Є. Вступ до психотерапії: Навчальний посібник. Острог-Київ: Вид-во Острозька академія, 2021. С. 151 –190.
2. Каліна Н.Ф. Психотерапія : підручник для студ. ВНЗ. Київ, 2010. С. 215–120, 234–
3. Москалець В.П. Психологія особистості: навч.посіб. Київ, 2013. 416 с. (С.354-375).
4. Опанасенко Л.А. Основи психологічного консультування: у схемах і таблицях. Миколаїв : Іліон, 2019. 180 с. (С. 114-128).
5. Паркулаб О. Г. Відчуття Dasein як універсальний екзистенційний чинник розуміння процесу людського життя. *Збірник наукових праць : психологія. Івано-Франківськ*, 2019. Вип. 25. С.135-142.
6. Паркулаб О.Г. Екзистенційна психологія як філософський праксис. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія: Психологічні науки*. Херсон, 2018. Вип. 3. Т. 1. С. 104-110. http://pj.kherson.ua/file/2018/psychology_03/ukr/part_1/20.pdf
7. Паркулаб О.Г. Психологічне консультування:: навчально-методичний комплекс. 2-ге вид. Івано-Франківськ, 2025. 116 с.
8. Паркулаб О.Г. Терапевтичний діалог як співтворчість консультанта і клієнта. *Габітус*. № 15, 2020. С.187-191.
9. Паркулаб О.Г. Конфронтація зі смертю як джерело особистісного зростання в терапевтичному процесі. *Наукові праці Міжрегіональної Академії управління персоналом. Психологія*. 2025. № 3 (68). С.66-71. URL : <https://journals.maup.com.ua/index.php/psychology/issue/view/441>
10. Паркулаб О.Г., Шпет Я.В. Вплив професійної діяльності на особистість психолога: феномен вигорання та його профілактика. *Вісник Львівського університету. Серія психологічні науки*. Вип. 8. Львів, 2021. С.125-132.
11. Поліщук С.А. Психологічні практики в системі підготовки практичних психологів [Текст]: навч.-метод.посіб. Суми : Універ.книга, 2024. 134 с.
12. Практикум з індивідуального психологічного консультування військовослужбовців, ветеранів та членів їхніх сімей [Текст]: навч.-метод.посібник / Хоружий С.М. та ін. Київ : ЦУЛ, 2023. 90 с.
13. Психологічна допомога постраждалим внаслідок кризових травматичних подій: навч.-метод. посібник / З. Г. Кісарчук, Я. М. Омельченко, Г. П. Лазос та ін. / за ред. З. Г. Кісарчук. Київ, 2015. С.26-100. <http://inpsy.naps.gov.ua/userfiles/files>
14. Психотерапія з психокорекційною роботою. Навчально-методичний посібник. / Автор-упорядник Михальченко Н.В. Миколаїв: МНУ імені В.О. Сухомлинського, 2018. 236 с. (С.104-109) <http://dspace.mdu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/214/1/.pdf>
15. Розов В.І. Адаптивні антистресові психотехнології [Текст] : навч. посіб. Київ : Кондор, 2022. 278 с.
16. Франкл В. Лікар та душа. Основи логотерапії; пер.з англ.Л.Шерстюка. Харків : КСД, 2023. 319 с.
17. Франкл В. Людина в пошуках справжнього сенсу. Психолог у концтаборі. Київ, 2020. 164 с.
18. Франкл В. Сказати життю «Так!». Психолог у концтаборі. Львів. 2019, 120 с.
19. Ялом І. Брехуни на кушетці. Психотерапевтичні оповіді. Київ, 2018. 260 с.
20. Ялом І. Ліки від кохання та інші оповіді психотерапевта. Київ. 2017. 408 с.
21. Ялом І., Ялом М. Питання життя і смерті. Київ, 2024. 260 с.
22. Nelson-Jones. R. (2018) *Theory and Practice of Counselling and Psychotherapy*. Sixth Edition. N.Y. : SAGE. 580 p.

Паркулаб Оксана Григорівна,
кандидат психологічних наук, доцент
кафедри психології розвитку

